

The background features a series of concentric, overlapping circles in shades of blue, teal, and light green, creating a ripple effect. On the left side, there are black circuit-like lines with small circles at their ends, resembling a printed circuit board or a network diagram.

JAKÝ JE VLASTNĚ BŮH STARÉHO ZÁKONA?

BIBLISTIKA, 6. PŘEDNÁŠKA

ÚVOD

Co je nejdůležitější hodnotou, kterou v Bibli můžeme najít?

Z časových důvodů pomineme proroky i sapienciální literaturu

Židovské zákony ukazují, co je nejdůležitější hodnotou židovského národa

Nejdůležitější hodnoty jsou dány obrazem Boha, kterého společnost uctívá

U Židů život, u Babylóňanů, např., majetek... (což souvisí s tím, co bude po smrti)

ÚŽASNĚ HUMÁNNÍ SOCIÁLNÍ ŘÁD (Ex 21; Dt 15)

Kniha smlouvy (Ex 21-23): vdovy, sirotci, cizinci, chudí, otroci...

Otroctví

- Obecně
- V Izraeli
- Vazba na Hospodina vede k sociálním opatřením
- Jubilejní rok
- Kritika proroků, např. Jr 34,8-22

„NEBUDEŠ UTISKOVAT CIZINCE“ (Ex 23,9; Lv 19,33n aj.)

Izrael – vyvolený lid, s minulostí
v otroctví

Kniha smlouvy, Zákon svatosti –
láska i k cizincům

Pravidla chování vůči cizincům

„Jsem zde na zemi
jenom hostem“

„OKO ZA OKO, ZUB ZA ZUB“ (Ex 21,22-27; Lv 24,19-20)

„Oko za oko“ = SZ?

Zákon krevní msty

Za zranění finanční odškodnění –
pokrok vůči zákonu msty

Instituce Krevního mstitele

Pomsta v Žalmech a v jiných textech

SZ

Z těchto zákonů je vidět, jaký je Bůh
izraele...

JAKÝ BŮH IZRAELE NENÍ...

„Je-li Bůh všemohoucí, může stvořit kámen, který sám neuzvedne?“

A je-li vševědoucí, proč volá na Adama ‚Kde jsi?‘ (Gn 3,9)?“

Aristoteles: „Je-li Bůh, pak musí být jen jeden, a musí být všemohoucí, vševědoucí a všudypřítomný.“

Je Jiným, sami od sebe o něm nemůžeme říci nic, je „čtvrtý rozměr“.

Jedinou šancí, jak Boha poznat, je to, že on sám do našeho smyslového světa vstoupí, že se nám „zjeví“.

Malé opakování na konec pojednání o SZ: Ex 20; Ex 3; Ex 34

Ex 20, BŮH ŽÁRLIVĚ MILUJÍCÍ JE BOHEM „SPRAVEDLIVÝM“?

„Bůh vyhlásil všechna tato slova: Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví“ (Ex 20,1-2) (...) „Nebudeš mít jiného boha mimo mne...“ (Ex 20,3)

„Nezobrazíš si Boha zpodobením ničeho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí. Nebudeš se ničemu takovému klanět, ani tomu sloužit. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, Bůh žárlivě milující.“ (Ex 20,4-5)

אנ"ש; לאֵלִים 'יְהוָה, 'אֱלֹהֵינוּ >

aN"ëq; laeä 'yh, I{a/ hw"Ühy>

ykiúnOa'¥

„Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, Bůh žárlivě milující.“ (Ex 20,5; zde doslova „žárlivý“, stejně tak Dt 5,9 ve 2. verzi Desatera)

Nebudeš se klanět jinému bohu, protože Hospodin, jehož jméno je Žárlivý, je Bůh žárlivě milující. (Ex 34,14)

za to, že horlil pro svého Boha (Nu 25,13)

Hospodin, tvůj Bůh, je oheň šírající, Bůh žárlivě milující (Dt 4,24)

Nesmíte chodit za jinými bohy z božstev těch národů, které jsou kolem vás, neboť uprostřed tebe je Bůh žárlivě milující, Hospodin, tvůj Bůh. (Dt 6,14-15)

"Velice jsem horlil pro Hospodina, Boha zástupů“ (1Kr 19,10.14)

„NEBUDEŠ MÍT JINÉHO BOHA MIMO MNE...“ (Ex 20,3)

Slova na Sinaji jsou cestou ke svobodě, jejím základem je obraz Boha, který je „kanná“, „žárlivý“, tedy milující s jedinečným nárokem

Jakýkoli jiný Bůh je modla, např. „Bůh spravedlivý“... (Spravedlivý Bůh – „spravedliví“ lidé)

Ex 3, BŮH, KTERÝ SE ZJEVIL MOJŽÍŠOVI

„JSEM, KTERÝ JSEM,“ říká Bůh Mojžíšovi na otázku po svém jménu z hořícího keře (Ex 3,14). To se však příliš neliší od toho, co říká Aristoteles.

Bůh ale pokračuje: „Jsem Hospodin, Bůh vašich otců, Bůh Abrahámův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův, to je navěky mé jméno.“

„Jsem, který jsem pro tebe, jsem bytím pro tebe, mou podstatou je to, že jsem pro tebe.“

Bůh je tedy Velkorysost, Dávání a Nečekání zpět. Synonymem velkorysosti, tedy dávání, které nechce nic vracet, je např. milosrdenství, odpuštění, nebo prostě milost, jak uvidíme dál...

Ex 34,6, „KRÉDO IZRAELE“

Kontext: Mojžíš již nemůže dál, chce vidět Hospodina...

Když Hospodin kolem něho přecházel, zavolal: „Hospodin, Bůh plný slitování a milostivý, nejvyšš milosrdný a věrný“ (Ex 34,6)

!WN=x;w> ~Wxβr: laeî hw"ëhy> hw"åhy> èar"q.Ylw:

éwyn"P'-l[; hw"ïhy> rbo'[]Y:w:

`tm, (a/w< ds,x,î-br:w> ~yIP:βa; %r<

~Wxβr: laeî

Kořen ~xβr slova ~Wxβr: (rachúm, „plný slitování“), je stejný

jako kořen slova ~x,r<β (rechem, „děloha“)

Slitování, milosrdenství je něco, co dává život

„ plný slitování, milostivý, nejvyšš milosrdný, věrný“ jsou synonyma, jejich „společným jmenovatelem“ je VELKORYSOST, DÁVÁNÍ ZADARMO

Bůh je VELKORYSOST, LÁSKA, ŽIVOT, jinak by ani tento svět nebyl...

Gratisita (nezištnost) je tedy základním životním principem existence světa

NOVÝ ZÁKON: MILOST A PRAVDA

Ex 34,6 (BHS) tm, (a/w< ds,x,î-br:w> ~yIP:βa; %r<a,î !WN=x;w> ~Wxβr:
laeî hw"ëhy> hw"âhy>

Ex 34,6 (LXX) ku,rioj o` qeo.j oivkti,rmwn kai. evleh,mwn makro,qumoj kai. polue,leoj kai.
avlhqino.j

Ex 34,6 (CEP) Hospodin, Bůh plný slitování a milostivý, nejvyšš milosrdný a
věrný

Jednorozený Syn, plný milosti a pravdy (plh,rhj ca,ritoj kai. avlhqei,aj)(...) Z jeho
plnosti jsme byli obdarováni my všichni milostí za milostí (ca,rin avnti. ca,ritoj). ¹⁷

Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda se stala skrze Ježíše
Krista (ca,rij kai. h` avlh,qeia dia. Vlhsou/ Cristou/ evge,neto). ¹⁸ Boha nikdy nikdo

neviděl; jednorozený Syn, který je v náruči (eivj to.n ko,lpon) Otcově, nám o

(J 1,14.16-18)

ZNOVU: KDO JE ČLOVĚK?

„I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal člověk živou duší.“ (Gn 2,7)

Každý člověk má v sobě Boží dech, dech toho, jehož podstatou je býti pro nás, jehož podstatou je dávání

Sv. Augustin: „Stvořil jsi nás pro sebe, a nepokojné je srdce naše, dokud nespočine v Tobě.“

Srdce každého člověka touží po Bohu, a je tedy iluzorní rozdělovat lidi na věřící a nevěřící

Lidé „nevěřící“ jen odmítají představu, kterou si o Bohu (možná na základě představy lidí „věřících“) udělali.

JEDEN DŮSLEDEK: CO JE MILOSRDENSTVÍ?

Je-li Bůh takový, jak jsme si jej popsali, pak milosrdenství je principem, na kterém stojí celý Bohem stvořený vesmír

Bůh je světu jako slunce...

U2, „Grace“, princip milosti je něco jiného, než princip karmy, je víc

Milosrdenství je konstitutivní prvek lidského ducha, Ježíš je vtělením milosrdenství, je „krédem Izraele“ (Ex 34,6), které se stalo tělem.

Co je milosrdenství? Viz Podobenství o Samařanovi (L 10,30-37): „vidět, být pohnut soucitem, jednat“, neboli „BÝT BLIŽNÍM“

ZÁVĚR

Základním poselstvím o Bohu SZ je toto:

Bůh SZ je Otcem Ježíše Krista. Je Velkorysost, Milosrdenství, Milost, Dávání, Láska, Život.

Jeho zjevením *in persona* je Ježíš, který za svůj obraz o Bohu zemřel.

Bůh Ježíšův obraz o sobě potvrdil vzkříšením.

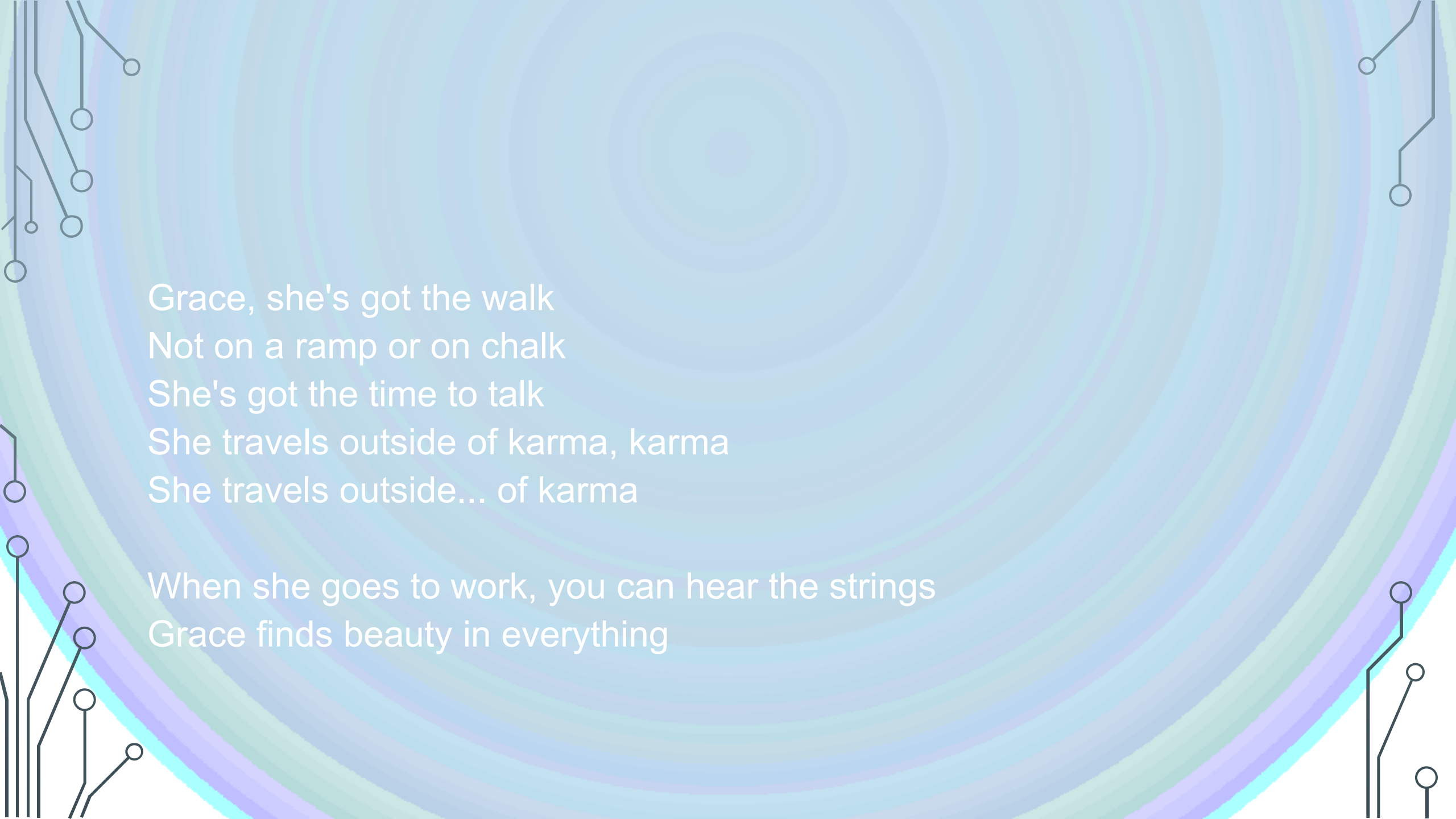
Ježíš se stal cestou pro člověka, Boží obraz.

U2 „GRACE“

Grace, she takes the blame
She covers the shame
Removes the stain
It could be her name

Grace...

It's a name for a girl
It's also a thought that, changed the world
And when she walks on the street
You can hear the strings
Grace finds goodness in everything

Grace, she's got the walk
Not on a ramp or on chalk
She's got the time to talk
She travels outside of karma, karma
She travels outside... of karma

When she goes to work, you can hear the strings
Grace finds beauty in everything

Grace...

She carries a world on her hips

No champagne flute for her lips

No twirls or skips between her fingertips

She carries a pearl in perfect condition

What once was hurt

What once was friction

What left a mark

No longer stings...

Because Grace makes beauty

Out of ugly things

GRACE FINDS BEAUTY IN EVERYTHING

